

Runa Boger, *Bohaug* (til venstre), (2012), 170x280 cm, farget filt. Foto: Kunstbanken.

Runa Boger

Min kjelke er lastet med
24. mars – 20. mai 2012
Kunstbanken Hedmark
kuntsenter, Hamar

www.kunstbanken.no
www.runaboger.no

Tekstile byggverk

Enkle arbeider viser seg å romme mer enn det som lar ser observere ved et raskt blikk. Lars Elton er gladlig overrasket.

Hva har Runa Bogers fortolkninger av gamle hus og løer i østerdalsbygda Engerdal med den legendariske, tyske multikunstneren Joseph Beuys (1921–1986) å gjøre? Tilsynelatende ingen ting. Men i møtet med Runa Bogers tekstile kunstverk i Kunstbankens prosjektrum på Hamar viser det seg å finnes interessante linjer mellom de to ytterpunktene i europeisk kultur.

Grunnen til at jeg her kan trekke inn Joseph Beuys er at han figurerer i tittelen til utstillingens avviksverk, *Hommage to JB*, en godt slitt rattkjelke som er lastet med en trekantstabel av røde filtruller. Kjelken til Boger minner meg om Beuys' hovedverk *das Rudel* (1969), som direkte oversatt betyr *Flokken*, mens Rodel, som betyr kjelke, er det objektet Beuys har benyttet i verket. Dette tar utgangspunkt i hans dramatiske bakgrunn som pilot i det tyske Luftwaffe under andre verdenskrig, for i 1944 ble han skutt ned over Krimhalvøya. Historien er like omstridt som den er velkjent: ifølge ham

selv frøs han nesten ihjel, men ble reddet av nomadiske tartarer som holdt ham varm ved å smøre ham inn med fett og pakke ham inn i filt. I tiårene etter krigen var fett og filt sentrale materialer i hans konseptuelle kunstverk.

Beuys og tankens kraft

Dermed får materialet Runa Boger bruker, som er avlagte, militære ulltepper, en ekstra dimensjon. Beuys' insistering på tankens kraft og hans krigshistorie ligger som en base for hans kunstneriske praksis. Dette finner sin parallell i bakgrunnen for motivene i Runa Bogers øvrige verk på utstillingen – enkle og gamle hus i Engerdal som har vært utsatt for harde kår og ekstreme værforhold.

Når hun kaller utstillingen *Min kjelke er lastet med* viser hun til den ballasten Beuys' tankegang har gitt henne i møte med den tradisjonsrike kulturen som husene i et av Europas utkantstrøk representerer. Beuys' dramatiske historie spenner opp et interessant perspektiv, og dette utvides ytterligere og blir mer interessant når vi i tillegg vet at Bogers utstilling inngår i en serie som tar for seg ulike bo- og byggetradisjoner i forskjellige kulturer. Det startet med *Visita*-serien med motiver fra Cuba, vist på Format, Oslo, i 2004. Serien hennes skal ende

i det urbane Paris, og det skal bli interessant å se hvordan hun greier å kombinere estetikken i forfallet, slik hun har sett det på Cuba og i Nord-Østerdal, med det mer overdådige som Paris' assosieres med.

Motivene Boger bruker minner om bildene av hus som Hanne Borchgrevink maler. Dessuten bruker Runa Boger omtrent samme materiale som Inger Johanne Rasmussen. Men resultatet som disse to kunstnerne oppnår med de tekstilene som forsvaret har kassert, er høyst ulike. Der Rasmussen bygger store verk med intrikate mønster- og fargekomposisjoner, er Runa Bogers vegghengte tekstile bilder enkle, smålåtne og beskjedne – på en nokså intens og positiv måte.

På ett vis bekrefter Runa Boger (født 1948) våre fordommer, for det er jo gjerne slik – enkelt og smålåtent – man forestiller seg at livet i de gamle husene hun portretterer må ha vært. Samtidig jobber Runa Boger mot slike fordommer. Det

ligger både presisjon og detaljeringsglede i verkene, og den estetikken hun bygger er vakker og usentimental, med sterke farger som kontrasterer enkle former.

Nyansert og variert

Utstillingens tre store verk, som måler opptil 205 x 200 centimeter, og viser bygningkropper med tak og vegger, suppleres av en serie mindre arbeider der vinduer alene utgjør motivene. Til sammen danner dette en enhetlig utstilling, en der variasjonene er store nok til å opprettholde min interesse. I filttings-, innfargings- og trykkeprosessen på resirkulert ull sørger Runa Boger for å skape nyanser som står godt sammen med det vakkert utførte håndverket i stingene som føyer delene sammen. Når vi legger dette sammen med henvisningene til Joseph Beuys, blir det en utstilling som løftes til noe stort.

LARS ELTON

Runa Boger, *Hommage to JB*, (2012), filt og rattkjelke. Foto: Kunstbanken